

Wilhelmina Ziekenhuis Assen
Vertrouwd en dichtbij

Babyboekje
voor ouders van een baby op de couveuseafdeling

Als een baby na de geboorte op de couveuseafdeling moet liggen, is dat voor ouders vaak moeilijk. Je maakt je zorgen, omdat je kind ziek is of te vroeg geboren. Je vindt het jammer dat je niet de hele tijd bij je kind kunt zijn. Het voeden en verzorgen is anders dan normaal. Het steeds heen en weer reizen tussen thuis en het ziekenhuis zorgt voor onrust. Al met al is het meestal een ingewikkelde en vermoeiende tijd.

Met dit boekje willen we u graag tot steun zijn. Er staan allerlei adviezen in om deze periode zo goed mogelijk door te komen. Tegelijkertijd is het een dagboekje, waarin u alles kunt opschrijven wat u meemaakt in het contact met uw kind. Ook voor broertjes en zusjes, familie en ander bezoek kan het leuk zijn om er iets in te zetten. Bovendien geeft het de verpleegkundigen die uw kind verzorgen, de mogelijkheid om de dingen te noteren die hun opvallen. Zowel voor uzelf als voor uw kind kan het fijn zijn om later nog eens terug te lezen wat er in deze bijzondere periode allemaal is gebeurd.

Om goed voor uw kind te kunnen blijven zorgen, is het belangrijk dat u regelmatig rustmomenten hebt. Probeer er daarom voor te zorgen dat u zich af en toe kunt ontspannen. In uw eigen belang maar ook in dat van uw kind.

Wanneer uw kind op de couveuseafdeling wordt opgenomen, kan het in een couveuse of wieg gelegd worden, afhankelijk van de gezondheidstoestand van uw kind. In een gesloten couveuse kunnen de temperatuur en luchtvochtigheid worden geregeld. Op het moment dat uw kind zijn temperatuur zelf voldoende kan regelen, gaat het naar een wieg.

Geboortegegevens

Naam: _____

_____

Geboortedatum: _____

Geboortetijd: _____

Na een zwangerschapsduur van _____ weken

Geboortegewicht: _____

Bijzonderheden:

Afdruk van het voetje

Misschien vindt u het leuk om een afdruk te maken van het voetje van uw baby. Voor het mooiste resultaat kunt u het beste een gewoon stempelkussen gebruiken. Met alcohol kunt u de inkt weer van het voetje afhalen.

Contact met uw kind

Kangoeroeën (buidelen)

Kangoeroeën is een heel natuurlijke manier om contact met uw kind te hebben. Uw kind wordt hierbij bloot, eventueel met een luier om, op uw blote borst gelegd. Om uw kind warm te houden, wordt het toegedekt met een molton deken of iets dergelijks. Kangoeroeën is goed voor de hechting tussen u en uw kind. Bovendien is de ademhaling van uw kind tijdens het kangoeroeën vaak regelmatig, neemt uw kind beter zuurstof op en is de hartslag ook regelmatig. De aanwezigheid van een infuus of bewakingsapparatuur hoeft geen probleem te zijn. Als u wat extra privacy wilt hebben, kunt u een kamerscherm krijgen.

Ook als uw baby eenmaal thuis is, blijft huid-op-huidcontact een heel prettige manier om uw baby te ondersteunen in zijn ontwikkeling.

Een andere manier om contact met uw kind te maken, is natuurlijk door het op schoot nemen. Dit kan het beste met een kussen op uw schoot

Baby Watch

Als ouder wilt u waarschijnlijk het liefst vierentwintig uur per dag bij uw kind zijn, maar meestal is dit niet mogelijk. Om u toch de gelegenheid te geven uw baby te zien wanneer u thuis bent, kunt u gebruikmaken van Baby Watch. Via een beveiligde internet verbinding hebt u dan toegang tot het camerasysteem van de couveuse-afdeling. Alleen 's nachts tussen 23.00 uur en 6.00 uur wordt de internetverbinding tijdelijk verbroken en kunt u dus geen beelden ontvangen. Uitgebreidere informatie vindt u in de WZA-folder 'Baby Watch'.

Video-interactiebegeleiding

In de eerste maanden wordt de basis gelegd voor een veilige hechting tussen u en uw kind. Uw kind aanraken, ontdekken hoe uw kind op u reageert en welke signalen het geeft om met u in contact te komen, zijn belangrijk om een hechte band te ontwikkelen. Om inzicht te krijgen in het contact tussen u en uw baby, kunt u ondersteuning krijgen in de vorm van video-interactiebegeleiding. Dit houdt in dat een verpleegkundige of pedagogisch medewerker korte video-opnamen maakt, als u met uw kind bezig bent. Daarna bekijkt en bespreekt u de beelden samen. In de WZA-brochure 'Video-interactiebegeleiding' leest u meer over deze vorm van begeleiding.

Gezin, familie en vrienden

Broertjes en zusjes

Net als voor uzelf, kan het ook voor een kind moeilijk zijn als zijn broertje of zusje op de couveuse-afdeling ligt. Het ziet er allemaal eng uit en de baby mag niet zomaar worden aangeraakt. Om uw kind te laten begrijpen wat er aan de hand is, kan het helpen om samen met uw kind het boekje te lezen 'Ik heb een zusje, maar mag alleen maar naar haar kijken' (door Richard de Leeuw, Maaïke Sigar en Dick Bruna).

Om uw kind te laten wennen aan zijn nieuwe zusje of broertje, is het belangrijk dat hij het ook eens mag aanraken of vasthouden. Verder vindt een kind het vaak leuk om een tekening te maken voor bij de couveuse of het bedje of om een knuffeltje uit te zoeken.

Familie en vrienden

Natuurlijk zijn de mensen uit uw naaste omgeving benieuwd hoe het met uw kind gaat. Belangstelling is fijn, maar het is vaak te vermoeiend om iedereen persoonlijk op de hoogte te houden. U kunt dit probleem oplossen door een vaste contactpersoon te 'benoemen', eens in de zoveel tijd een groepsmail te versturen of bijvoorbeeld berichtjes op Facebook te zetten.

Vaak is het voor anderen moeilijk om helemaal in te voelen hoe ingrijpend het is om een couveusebaby te hebben. Door er open over te zijn, zal men meer begrip voor uw situatie hebben.

Voeding

Voeding via een sonde

Zolang uw kind nog niet zelf kan drinken, krijgt het voeding via een sonde. Dit is een slangetje door de neus of keel, dat uitkomt in de maag. Zodra het kan, wordt uw kind geleidelijk aan gewend aan borst- of flesvoeding.

Moedermelk

Wanneer een kind te vroeg is geboren of ziek is bij de geboorte, heeft het veel in te halen. Als u de mogelijkheid hebt om moedermelk te geven, heeft dit de voorkeur boven flesvoeding. Moedermelk bevat alles wat nodig is voor de groei en ontwikkeling van een baby en het bevat extra afweerstoffen. Bovendien is borstvoeding goed voor de band tussen moeder en kind.

Kolven

Als u moedermelk wilt geven, maar uw baby kan nog niet zelf drinken of u kunt niet op voedingstijden in het ziekenhuis, dan moet u kolven. U krijgt een kolfset van het ziekenhuis. Wel moet u de kolfset zelf iedere vierentwintig uur steriliseren. Op de gebruiksaanwijzing kunt u zien hoe dat moet.

Moedermelk bewaren

Afgekolfde voeding kan maximaal 48 uur worden bewaard in de koelkast op de babyafdeling. Flesjes worden voorzien van een etiket met daarop de naam van uw kind, de geboortedatum en het tijdstip waarop de melk is gekolfd.

Flesvoeding

Speciaal voor baby's die te vroeg zijn geboren, is er aangepaste flesvoeding. Deze voeding bevat extra voedingsstoffen, die belangrijk zijn voor een 'inhaal-groei'.

Als u vragen hebt over het geven van borstvoeding of kolven, kunt u terecht bij de verpleegkundigen van de couveuseafdeling. Ook komt er regelmatig een lactatiekundige bij u langs.

Verzorging

Baden

Op een gegeven moment mag uw kind in bad. Wanneer uw kind zover is, hangt af van zijn lichamelijke conditie en gewicht en eventuele infusen.

Op de couveuseafdeling kunt u kiezen tussen een gewoon babybadje en een tummyub (een soort doorzichtige emmer). Ook kunt u gebruikmaken van de badproducten op de afdeling. Als u dat liever wilt, kunt u ook uw eigen producten gebruiken. Milde, zeepvrije verzorgingsproducten hebben de voorkeur.

Kleertjes

Ook in de couveuse mag uw kind kleertjes aan. Een voorwaarde is wel dat uw kind in stabiele conditie is. Overslaghemdjes of rompertjes zijn het makkelijkst. In gespecialiseerde babyzaken zijn extra kleine maatjes te koop. Let erop dat de kleertjes altijd van 100% katoen zijn!

'Eigen couveuse'

Misschien vindt u het leuk om de couveuse van uw kind een persoonlijk tintje te geven. Dit kunt u bijvoorbeeld doen door er een knuffeltje in te leggen.

Liedje

Het kan uw kind een veilig gevoel geven als het steeds hetzelfde melodietje hoort. U kunt zelf een liedje te zingen maar u kunt ook een muziekdosje laten spelen. U mag het muziekdosje niet aan doen in de couveuse, want dan is het geluid te hard.

Wanneer uw kind weer thuis is, geeft het een vertrouwd gevoel als u daar hetzelfde melodietje zingt of laat horen.

Op de couveuseafdeling is het altijd warm. Daarom is het handig voor uzelf om verschillende laagjes aan te trekken, zodat u eventueel wat uit kunt doen. Trek ook kleren aan die makkelijk zijn bij het geven van borstvoeding en het kangoe-roeën.

Gesprekken

Gesprek met de kinderarts

Er werken verschillende kinderartsen in het ziekenhuis, die afwisselend dienst hebben. Iedere dag loopt ten minste een van de kinderartsen visite op de afdeling. Als u een kinderarts wilt spreken, is daar gelegenheid voor tijdens het visitelopen.

Eén keer in de week is er de mogelijkheid van een uitgebreider gesprek met uw eigen kinderarts. Als u daarvan gebruik wilt maken, kunt u de secretaresse van de kinderafdeling vragen om een afspraak te maken.

Vragenschriftje

Als uw baby op de couveuseafdeling ligt, kan dat veel ongerustheid en onzekerheid oproepen. Om het wat overzichtelijker te maken, kan het helpen om al uw vragen op te schrijven. U kunt die dan stellen tijdens het gesprek met de kinderarts. Schrijf de antwoorden op, zodat u niets vergeet.

Medisch maatschappelijk werk

Door de geboorte van uw kind kunt u te maken krijgen met emotionele problemen, problemen binnen uw relatie of het gezin of bijvoorbeeld problemen op uw werk. Als u hierbij behoefte hebt aan steun, kunt u terecht bij een van de medisch maatschappelijk werkers van het ziekenhuis.

..

Dagboekje voor ouders, bezoekers en verpleegkundigen van de couveuseafdeling

Illustratie door Fenne Bosman, toen ze 10 jaar was.

Wilhelmina Ziekenhuis Assen

Europaweg-Zuid 1

Postbus 30.001

9400 RA Assen

Telefoon (0592) 32 55 55

www.wza.nl

© 2014 WZA